

Nuorisovaltuusto

20.03.2023

Aika 20.03.2023 klo 17:03 - 18:44**Paikka** Huvikumpu, Sauvosaarenkatu 27**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 7	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 8	Pöytäkirjan tarkastus	5
§ 9	Nuorten kiusaamisen puuttumisen keinot	6
§ 10	Nuorisovaltuuston kevään 2023 toimintasuunnitelma	11
§ 11	Ajankohtaiset asiat	13

Nuorisovaltuusto

20.03.2023

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kajasviita Joonas	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Kanon Ville	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Kari Kerttu	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Kehusmaa Jonne	17:00 - 17:25	Jäsen	
	Kinnunen Jami	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Mylly Ronja-Maria	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Mäkelä Eevi	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Paananen Tuomas	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Paavaliemi Ilmari	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Pikkarainen Miska	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Päiväniemi Elmeri	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Rauhala Viljami	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Reunanen Jaakko	17:00 - 18:44	Jäsen	
	Huusko Kalle	17:00 - 18:44	KH:n edustaja	
	Rautiala Marke	17:00 - 18:44	Vapaa-aikapäällikkö	
Muu	Paaso-Rantala Tanja	17:00 - 18:44	Sihteeri	
Poissa	Juopperi Juuso			
	Karvonen Nicholas			
	Mustafi Ambera			
	Portimo Eetu			
	Portimo Ella			
	Rahikainen Noel			
	Sankala Vilma			
	Savolainen Anni			

Allekirjoitukset

puheenjohtaja

sihteeri

Käsitellyt asiat

7 - 11 §

Pöytäkirjan tarkastus

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Nuorisovaltuusto

§ 7

20.03.2023

Lailisuus ja päätösvaltaisuus

Nuorisovaltuusto 20.03.2023 § 7

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Nuorisovaltuusto

§ 8

20.03.2023

Pöytäkirjan tarkastus

Nuorisovaltuusto 20.03.2023 § 8

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Joonas Kajasviita ja Jonne Kehusmaa.

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Nuorisovaltuusto	§ 9	20.03.2023

Nuorten kiusaamisen puuttumisen keinot

Hyvinvointilautakunta 26.01.2023 § 14

Hyvinvointilautakunta kuuli Kemin nuorisovaltuuston edustajien Viljami Rauhalan, Jaakko Reunasen ja Miska Pikkaraisen lähetystä nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista.

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Saatetaan asia valmisteltavaksi.

Päätös Hyvinvointilautakunta päätti, että nuorisovaltuuston edustajat tulevat lautakunnan seuraavaan kokoukseen kertomaan tarkemmin nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista.

Hyvinvointilautakunta 23.02.2023 § 17

Valmistelu Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala, johtava rehtori Piia Hulkkonen

Nuorisovaltuuston edustajat on kutsuttu kokouksen alkuun kertomaan nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista.

Nuorisovaltuuston toimintasäännön mukaan nuorisovaltuusto on kaupunginhallituksen alainen nuoria koskevien asioiden asiantuntija- ja yhteistyöelin.

Nuorisovaltuuston tarkoituksena on edistää nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia, olla nuorten vaikuttamiskanava heitä koskevissa asioissa, opettaa nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin, tuoda nuorten näkökulma esille kaupungin päätöksenteossa tekemällä esityksiä, aloitteita ja lausuntoja kaupungin eri toimielimille, toimia aktiivisessa vuorovaikutuksessa nuorten sekä nuorisotyöntekijöiden kanssa ja hoitaa muut nuorisovaltuuston toimialaan kuuluvat kaupunginhallituksen tai muiden toimielinten sille antamat tehtävät.

Nuorisovaltuusto on kokoontunut vuoden 2022 aikana neljä kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. osallistavaa budjetointia, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, nuorisotyön kesäjärjestelyjä sekä nuorisovaltuuston toimintasuunnitelmaa ja budjettia. Lisäksi nuorisovaltuusto nimesi edustajansa kaupunginvaltuustoon, Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon ja THL:n nuorten työpajaan.

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Nuorisovaltuusto	§ 9	20.03.2023

Kaupunginhallitus kuuli Kemin nuorisovaltuuston edustajia nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista 21.12.2022 § 386. Asiasta jätettiin kirjelmä, joka on oheismateriaalina.

Kaupunginhallitus päätti lähettää häirintäyhdyshenkilöiden nimeämisen ja/tai sen tarpeen arvioimisen hyvinvointilautakunnalle ja huomioitavaksi osana yhteisöllisen opiskeluhuollon valmistelua ja toimeenpanoa. Lisäksi kaupunginhallitus toivoo, että hyvinvointilautakunnan tulee kuulla nuorisovaltuuston edustajia asian valmistelussa.

Kirjelmässä nostetaan esiin nuorisovaltuuston kuuleminen valmisteilla olevissa asioissa. Esimerkkinä mainitaan kouluverkkoselvitys, josta ei ole pyydetty nuorisovaltuuston virallista lausuntoa. Palveluverkkotyö on viranhaltijoilla valmisteluvaiheessa ja siitä pyydetään lausunto myös nuorisovaltuustolta kun asiakirja on siinä vaiheessa, että siitä voidaan jotain lausua.

Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Kiusatuksi tuleminen rikkoo tätä perusoikeutta ja aiheuttaa monia kielteisiä ja usein pitkäkantoisia seurauksia lasten ja nuorten kehitykselle. Siksi kiusaamista tulee ehkäistä ennalta ja puuttua esiin tuleviin kiusaamistapauksiin viipymättä. Perusopetuslain 35 § mukaan oppilaan on käyttydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Jokaisen on tärkeää tuntea lapsen oikeudet, jotta ne toteutuvat lasten ja nuorten elämässä. Opetushallituksen uudelle sivustolle on koottu lapsen oikeuksista tietoa ja opettajien kanssa suunniteltua uutta opetusmateriaalia jota hyödynnetään Kemin kouluissa. Lapsen oikeuksien sivusto <https://www.oph.fi/fi/lapsen-oikeudet>.

Opetushallitus on tuottanut kouluille kiusaamisen vastaiseen työhön paljon ohjeistusta ja materiaalia. Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa -oppaassa neuvotaan oppilaita, vanhempia ja koulujen henkilökuntaa, miten toimia kiusaamistilanteessa. Oppilaille laaditussa huoneentaulussa opastetaan, miten ennaltaehkäistä kiusaamista ja miten toimia, jos itse kohtaa tai kaveri kohtaa kiusaamista. Yhtälailla vanhempien huoneentaulussa kuvataan, miten ennaltaehkäistä kiusaamista ja miten toimia, jos huomaa, että lasta kiusataan. Kiusaamiseen puuttuminen on jokaisen tehtävä yhtälailla kouluissa, kotona, vapaa-ajalla tai missä tilanteissa tahansa. Yhteisöllinen vastuu ja tietoisuus siitä eri konteksteissa edesauttaa ja rohkaisee yksilöitä toimimaan kiusaamisen vastaisesti. Häirintäyhdyshenkilöiden sijaan tulisikin painottaa jokaisen yksilön henkilökohtaista vastuuta kiusaamisen ehkäisyssä.

Opetushallitus on julkistanut 26.1.2023 laajassa yhteistyössä tehdyn Ei kaikelle väkivallalle -kokonaisuuden, jossa uudelle verkkosivustolle on koottu tietoa, ohjeita ja työkaluja siihen, miten kiusaamis- ja väkivalta, sekä häirintä- ja syrjintäteot ja tilanteet tunnistetaan, miten niitä ehkäistään ja

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Nuorisovaltuusto	§ 9	20.03.2023

miten niihin voidaan puuttua lainsäädännön ja tutkimustietoon nojaten.
Linkki sivustolle: <https://www.oph.fi/fi/ei-kaikelle-vakivallalle>.

Koulussa ja oppilaitoksessa opettaja vastaa kunkin oppilas- tai opiskelijaryhmän turvallisuudesta, ja rehtori kokonaisturvallisuudesta. Siksi myös tieto oppilaan/opiskelijan kokemasta kiusaamisesta tai väkivallasta koulussa tai oppilaitoksessa on aina tultava viiveettä opettajalle, joka vastaa ko. ryhmän turvallisuudesta.

Koulussa ja oppilaitoksessa tai koulumatkalla esille tulleesta tai epäilystä tilanteesta pitää opettajan ja rehtorin ilmoittaa sekä kohteena olleen että tekijän huoltajille. Huoltajat on tärkeää ottaa mukaan tilanteiden käsittelyyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, ja yhteisesti sopia myös tilanteen seurannasta.

Kemin kouluissa epäasialliseen käytökseen, kiusaamiseen, häirintään tai syrjintään puututaan ensisijaisesti kasvatustieteellisen keinoilla (PoL 35 a §). Näistä laaditaan kirjaukset Wilmaan ja ilmoitetaan huoltajalle. Tarvittaessa koulu tekee huoli-ilmoituksen tai yhteistyöpyynnön muille viranomaisille (sosiaalitoimi, poliisi). Vakavissa rikkomuksissa koulun kurinpitotoimia ovat kirjallinen varoitus ja määräaikainen koulusta erottaminen (PoL 36 §).

Kouluissa on tukioppilastoimintaa, jonka ydintä on nuorten osallisuus, kouluhyvinvointi ja kiusaamisen ennaltaehkäisy. Tukioppilaat ovat 8.-9. luokkalaisia oppilaita, jotka koulutetaan toimimaan nuorempien oppilaiden kanssa ja heidän tukenaan. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa.

Osassa kouluja käytössä myös Verso-sovittelumalli. Sovittelu on selkeä toimintamalli, jonka avulla sovittelijoiksi koulutetut koulun henkilökunnan jäsenet ja oppilaat auttavat osapuolia itse löytämään ratkaisun ristiriitaansa. Osapuolet saavat kertoa oman näkemyksensä tapahtuneesta, kuvata tuntemuksiaan ja pohtia eri ratkaisuvaihtoehtoja. Mallia noudattamalla edetään sopimukseen, jonka toteutumista seurataan. Sovittelulla puututaan mieltä pahoittavaan toimintaan mahdollisimman varhain.

Vastuu turvallisesta oppimisympäristöstä kuuluu lain mukaan koululle. Jos koulun omat keinot eivät riitä kiusaamisen ratkaisemiseksi, voi koulu konsultoida poliisia asiassa muiden ratkaisujen löytämiseksi. Poliisilla voi olla esimerkiksi Ankkuritoiminnan puitteissa mahdollisuus tukea kiusaamistilanteen ratkaisemista. Koulut tekevät yhteistyötä myös Lapin sovittelutoimiston kanssa rikos- ja riita-asioissa. Mikäli koulun vaikutusmahdollisuudet eivät ole riittäviä ja sovittelu katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, koulu voi tehdä sovittelualoitteen. Koulun tulee kysyä suostumukset huoltajilta asia lähettämiseksi sovitteluun. Myös lapsen/nuoren suostumus on huomioitava.

Kiusaaminen voi olla myös rikos tai rikollinen teko, josta voi tehdä rikosilmoituksen. Poliisilla on myös velvollisuus kirjata tietoonsa saamansa

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Nuorisovaltuusto	§ 9	20.03.2023

rikosepäily. Koulukiusaamisen tultua poliisin tietoon, saattaa poliisi viranpuolesta laatia asiassa rikosilmoituksen ja asiaa tutkitaan esitutkinnassa.

Kaikkiin Lapin alueen kouluihin on jaettu helmikuussa 2023 Lapin poliisin ohje kouluille Milloin ja miten yhteys koulusta poliisiin Lapissa? Ohje tarkoitettu koulujen henkilöstön käyttöön. Julkaisun tarkoituksena on selventää koulujen yhteydenottoihin liittyviä käytäntöjä Lapin poliisilaitoksen alueella.

Opiskeluhoolto on oppilaan ja koulu yhteisön kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja sen edellytyksistä huolehtimista. Opiskeluhooltohuoltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus ja hänen hyvinvointinsa edistäminen.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on kaikkien koulu yhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä.

Oppilas- ja opiskeluhoitolain § 13 mukaan koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoillon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelma. Suunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2023. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoillon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoillon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Hyvinvointialueella on yhteistyövelvoite opetuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelman valmistelussa (ThL 15 a § j Sosl 27 c §).

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelmassa kuvataan erikseen mm. toimenpiteet väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytänteet. Lisäksi kuvataan toimintatavat tukea tarvitsevan oppilaat (teon kohde ja tekijä) ohjaamiseksi opiskeluhoiltopalveluihin sekä kuvaus yhteistyöstä huoltajien ja viranomaistahojen kanssa sekä koulu yhteisön toimenpiteen yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi.

Nuorisovaltuusto ehdottaa, että jokaiseen kouluun nimettäisiin kaupunginhallituksen jäsen ns. koulukummiksi. Nuorisovaltuustossa on kaupunginhallituksen edustaja, joka on yhdyslinkkina kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston välillä. Mahdollisten koulukummien tehtävät ja toiminnan tavoitteet tulee määritellä, jotta toiminnalla on aidosti merkittävyyttä. Koska nuorisovaltuusto on kaupunginhallituksen alainen nuoria koskevien asioiden asiantuntija- ja yhteistyöelin, niin mahdollinen nimeäminen tapahtuu kaupunginhallituksen toimesta.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Nuorisovaltuusto	§ 9	20.03.2023

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi nuorisovaltuuston edustajien kuulemisen ja lähettää nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista annetun vastauksen kaupunginhallitukselle ja nuorisovaltuustolle.

Päätös Nuorisovaltuuston edustajat Viljami Rauhala, Jaakko Reunanen ja Miska Pikkarainen sekä rehtori Piia Hulkkonen paikalla kuultavina asiasta klo 16.05 - 16.26.

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala täydensi päätösesitystään kokouksessa seuraavasti: Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmassa nimetään häirintäyhdyshenkilöt.

Hyvinvointilautakunta merkitsi tiedoksi nuorisovaltuuston edustajien kuulemisen ja lähettää nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista annetun vastauksen kaupunginhallitukselle ja nuorisovaltuustolle. Lisäksi hyvinvointilautakunta päätti, että koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmassa nimetään häirintäyhdyshenkilöt.

Nuorisovaltuusto 20.03.2023 § 9
62/12.05.00/2023

Valmistelu Tanja Paaso-Rantala

Nuorisovaltuusto on tehnyt kirjelmän nuorten kiusaamisen puuttumisen keinoista ja ollut asian kanssa 21.12.2022 kaupungin hallituksen kokouksessa sekä 23.2.2023 hyvinvointilautakunnan kokouksessa.

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Käydään läpi nuorisovaltuuston kirjelmään nuorten kiusaamisen puuttumisen keinoista annettu vastaus ja merkitään vastaus tiedoksi.

Päätös Käytiin vastaus läpi ja merkitään asia tiedoksi.

Nuorisovaltuusto	§ 5	20.02.2023
Nuorisovaltuusto	§ 10	20.03.2023

Nuorisovaltuuston kevään 2023 toimintasuunnitelma

Nuorisovaltuusto 20.02.2023 § 5

Valmistelu

Tanja Paaso-Rantala

Nuorisovaltuuston nykyinen toimintakausi loppuu kesäkuussa 2023. Keväällä 2022 on vielä edessä syksyllä päätetyn kaupungintalonvaltauksen järjestäminen kaikille kemiläisille 8.luokkalaisille sekä uusien nuorisovaltuustovaalien organisoiminen.

Tehtävänä on organisoida nuorisovaalit, jossa äänestetään syksyllä 2024 aloittavan nuorisovaltuuston kokoonpanosta. Nuorisovaalit toteutetaan yhteistyössä koulujen kanssa (oppilaskunnat, tukioppilaat, opiskelijakunnat). Nuorisovaltuuston tulee tiedottaa kouluja aktiivisesti nuorisovaaleista ja miettiä, miten huomioidaan nuoret, jotka eivät ole aktiivisesti mukana missään oppilaitoksessa.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto nimeää vaalityöryhmän ja päättää nuorisovaalien päivämäärän. Työryhmän tehtävänä on ottaa kouluille yhteyttä ja sopia käytännön järjestelyt, toimia aktiivisesti vaalien järjestäjänä oppilaitoksissa ja varmistaa, että vaalit järjestetään tasa-arvoisesti. Nuorisovaltuusto päättää järjestää kaupungintalonvaltaus -tapahtuman maaliskuussa 2022.

Päätös

Päätetään järjestää kaupungintalonvaltaus -tapahtuma kaikille kemiläisille 8.luokkalaisille. Päivämääräehdotukset ovat 31.3 tai 6.4. Puheenjohtaja Jami Kinnunen toimii yhteyshenkilönä kaupungintalon ja koulujen osalta, sopii päivämäärän, sekä koollekutsuu työryhmän, joka organisoii tapahtuman. Kaupungintalonvaltauspäivänä tarvitaan mahdollisimman moni nuorisovaltuustolainen mukaan, jotta päivä etenee sujuvasti. Työryhmään nimettiin Jonne Kehusmaa, Miska Pikkarainen ja Eevi Mäkelä.

Keskusteltiin tasa-arvoisten vaalien järjestämisvaihtoehdoista ja siitä, miten oppilaitosten ulkopuolella olevat nuoret voivat olla ehdokkaina ja myös äänestää niin halutessaan. Päätettiin työryhmä, joka jatkaa vaalien suunnittelua ja järjestämistä, vaalipäivä huhtikuussa. Työryhmää vetää puheenjohtaja Jami Kinnunen ja siinä on mukana Jaakko Reunanen, Tuomas Paananen, Eevi Mäkelä, Kerttu Kari, Ilmari Paavalniemi, Miska Pikkarainen, Viljami Rauhala ja Joonas Kajasviita.

Nuorisovaltuusto

§ 5 20.02.2023

Nuorisovaltuusto

§ 10 20.03.2023

Valmistelu

Tanja Paaso-Rantala

Kevään 2023 aikana on päätetty järjestää sekä kaupungintalonvaltaus - tapahtuma kaikille kemiläisille 8.luokkalaisille sekä nuorisovaltuustovaalit.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Käydään läpi järjestelyjen tilanne sekä kaupungintalonvaltaus -tapahtuman että nuorisovaltuustovaalien osalta.

Päätös

Käytiin läpi kaupungintalonvaltaus -tapahtuman aikataulu ja asiat. Sovittiin miten edetään ja ketkä tulevat paikalle itse tapahtumaan 31.3.2023. Tapahtumasta ollaan yhteyksissä kouluihin sekä kaupungintalolle.

Nuorisovaltuustovaalien organisointia jatkaa puheenjohtajan kutsuma työryhmä kaupungintalonvaltaus -tapahtuman jälkeen.

Nuorisovaltuusto

§ 11

20.03.2023

Ajankohtaiset asiat**Nuorisovaltuusto 20.03.2023 § 11**

Nuorisokahvilatoiminta on alkanut Kemin keskustassa café bar kinossa ja nuorisotyö on paikalla keskiviikkoisin sekä torstaisin kello 15 – 21. Nuorisokahvilatoiminta on tarkoitettu yli 16 -vuotiaille nuorille.

Keskustellaan ajankohtaisista asioista.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Keskusteltiin nuorisokahvilatoiminnasta ja sen mainostamisesta. Nuorisovaltuustolaiset jatkavat kahvilatoiminnan mainostamista nuorille.

Kuultiin ajankohtaisia asioita mm. kirjaston tilanteesta ja muista kaupungin asioista.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 7, § 8, § 9, § 10, § 11

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.